

dečkov ali deklic v eni klopi — osem ostalih ljudi pri občinskem potopu v barki Noetovi i. t. d. Ravno tako pri

i) številki 9 — devet ptujih grehov, morda 9 klopí ali 9 učencev v eni klopi? V kateri vasi je 9 hiš? — pri kateri hiši 9 ljudi? pri katerem hiševanju 9 goved — 9 svinj i. t. d. in pri številki

j) 10 — deset božjih zapoved, morda tudi 10 slovenskih tabel na steni v učilnici, in tako tudi več drugih reči. Omeni naj se, da se pri številki 10 in daleč naprej po dve številki pišete. Deset krajcarjev vkup se tudi imenuje desetica; tudi številka na drugem mestu se imenuje desetica, ki desetkrat po toliko veljá, kolikor kaže. Na deželi je ravno v tisti učilnici navadno tudi še en razred večjih učencev, in kar manjši učenci ne zmislijo in še ne umejo, gotovo vedo večji. Pač kaj veselo je pri takem številjenji! Učenci so mirni in tako pazljivi, da je kaj!

Predragi bravci Tovarševi in sodelavci na težavnem šolskem polji! ne mislite, da vas hočem s tem podučevati, ali pa vas na kako novo pot spravljati. Mislim le, naj tudi drugi učitelji po tem ravnajo, da vidijo, kako zanimivo je to šolsko orodje. Dobro vem, da bode kdo pri tem ravnanji še veliko boljše misli dobil; prosimo tedaj, da nam bi jih po našem zvestem „Tovaru“ naznanil. *)

Jože Horvat.

Vprašanja pri letošnjem konz. spraševanju.

(Konec.)

14. Kako naj se v šoli berilni sestavki primerno obdelujejo, bi se lahko na dolgo in široko govorilo; tukaj pa le omenim naj potrebniše vodila:

a) Učitelj naj pride vselej dobro pripravljen v šolo, t. j. berilni sestavek mora najpred sam dobro razumeti in vediti, kaj mu je še treba pristaviti in kako ga obdelovati.

b) V šoli naj učitelj prvič sam prebere berilni sestavek, in potem naj ga še le berejo bolj zmožni učenci.

c) Potem naj učitelj berilni spis od besede do besede, od stavka do stavka sprašuje in razlaga, da ga učenci popolnoma razumejo.

d) Ko učenci ves spis dobro razumejo, naj jih učitelj napeljuje, da dobé v njem poglobitno misel.

e) Naj se učencem razlaga нравna ali moralna stran tega,

*) Tako bi bilo prav. Vse se pomenimo, vse poskusimo; po naj boljšem pa se ravnajmo!

kar so brali in preiskovali, in sicer tako, da se jim nauk vtis-kuje v glavo in serce, in prihrani za življenje. Kaki enaki pri-merni zgledi, ki se spisu še pridenejo, vterjujejo nauke in vnemajo učence še bolj za dobro.

f) Ko se je ves berilni spis, bi rekel, že učencem v kožo vrastel, naj zbuja učitelj pri njem še slovnično zavest, t. j. naj obrača vse primerne besede in stavke na vodila, ki jih učenci morejo in morajo razumeti, da se vadijo prav go-voriti in spisovati.

g) Na zadnje naj učenci berilni spis iz glave s svojimi besedami pripovedujejo in potem takega v pisne knjižice zapišejo.

15. V mali šoli, ki ima en razred, se mora učiti toliko spisovati, da se učenci vendar toliko izurijo, da se more potem ta nauk v nedeljski šoli nadaljevati in da morejo zapisovati naj potrebnejše reči in spisovati naj bolj navadne spise v življenji. Učitelj naj tedaj vadi učence reči ogledovati, jih imenovati in od njih misliti in govoriti. Za ta namen naj izbira najpred reči, ki so v šoli, v domači hiši, v cerkvi, v kraju (v mestu, tergu, vasi), ude človeškega telesa, reči na vertu, na travniku, na njivi, v gojzdu, na gorah, v vodi, v zraku, na nebu, dnevnice in štiri letne čase; naj se razlaga tudi, kaj se dela iz lesa, platna, volne, usnja, papirja, ila, kamenja, stekla, železa i. t. d.; pogovarja in spisuje naj se tudi o jedi, pijači, obleki, stano-vanji i. t. d.

Toliko, ljubi mladi učitelj, sem ti načrtal o omenjenih vprašanjih. Vem, da sem ti marsikako reč premalo obširno in na tanko popisal; pa nikar se zavoljo tega ne jezi, raji po-pravljaj in razširjaj moj kratki spis s tem, kar boš sčasoma sam slišal, bral in skušal, da je bolje, ter stori da iz male-ga zraste veliko. Z Bogom!

J. Kogej.

Novice.

Iz Celovca. Za vodja v naši e. k. normalki in učiteljski pri-pravščnici je izvoljen g. Janez Beniš, nekdanji normalkini vodja v Pešti.

Iz Ljubljane. Prišla je na svetlo krasna knjiga z imenom: „Zlati vek ali spominica na čast ss. Hermagoru in Fortu-natu, sv. Nikolaju in ss. Cirilu in Metodu“. Znameniti spisi v tem delu so, ki so jih spisali naši učeni in spretni rodoljubi gg. dr. Čebašek, Hicinger, Jeran, Kovačič, O. Ladislav, Lésar, Marn, Okiški, Terstenjak, dr. Vončina i. dr. „Tovars“ priporočuje to izverstno delo vsem svojim tovaršem, ki radi beró kaj postavnega in mičnega. Ta slavna spominica je prišla iz g. Blaznikove tiskarnice na 19. polah v Serki, in se dobiva za poldrugi goldinar pri gg. založnikih, ki so: dr. Čebašek, Jeran, Lésar, Marn in dr. Vončina.

— Iz Maribora smo dobili „Makrobiotiko ali nauke, po kterih se more človeško življenje zdravo ohraniti in po-